

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

1 Janvier 1928, No 243

آبونمان : سنه لکی [24 نسخه]

تورکیا ایچون 2 بچتی، خارج ایچون

3 بچتی، آعلا کاغذلیسی 5 لیرادر.

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنه

نومرو ۲۴-۱۵ کانون ثانی ۹۲۸

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صمی مجموعہ

وقایع درسی

عصری حیاندہ سرعتک متفوق رولی

یازان : کونستاد لوبویر G. Le Bon

میخانیکک مبادلہ اصلہ سی جم ایلہ سرعتک متقابل رولری میخانہ چیقاریر؛ و بو ایکی عنصرک یعنی جم ایلہ سرعتک نتیجہ حاصلہ بی دیکشد پر کمترین یکدیگری مقامہ قائم اولہ بیلہ جکلیری کوستریر . بناء علیہ جملرک اوافلتنی سرعتلرک تزیایدہ تلافی ایتک قابلدیر . ناصلکہ صوک طوبیجلیق فی اسکی تفنکرک بیوک صمیلری برینہ چوقی کوچوک قطعہدہ لکن پک بوپوک بر سرعتہ مالک قورشونلر اقامہ ایدپور .

وقتیلہ سوبلہ مش ایدم کہ برپوزوک خلقہ سی ایچندہ دوند بیلہ جک درجہدہ کوچوک بر حرکت دوریہ مالک نظری بر ماکنہ تصوری قابلدیر کہ پالکز سرعت دوری سایہ سندن بیکارجه لوقوموتیف قدر بارکیر قوتی حاصل ایدہ بیلیر .

سرعتک جم برینہ قائم اولاسی صنایعہ کیتدیکہ قوہ دن فعلہ جیقیور . اسکیدن نهرلرہ قوتولان صو تورینلرندہ غایت بیوک جمیدہ فقط آز سرعتی موتورلر قولانیلیردی . شیمدی طایغ انکارندہ پاییلان وصو ایلہ ایشلہ بن عصری قابرقالردہ تورینلر آنجاق برقآچ سانیمترو وسعتندہ در . لکن مقطری دار بورولر واسطہ سیلہ صو آلدقلى خزینہ لرک یوککلیک سایہ سندن حرکت دوریہ لری پک سریع در .

سرعت قوتی تولید ایتکله برابر سرتلکی دہ موجب اولور . کافی درجہ سرعتلہ حرکتہ کلن بر هوا کتلہ سی بر چلیک بارجه سی قدر سرتلہ شیر و بیوک قاصرغہ لردہ کورلہ بیکی اوزرہ اوکنہ راست کلن هریشی قبار . آسرقادہ بر قاصرغہ نک صانکہ جسم برطوب کوللہ سی اعیش کبی بنون کوبلری تارندن سیلوب سوپوردیکی قاچ دفعہ کورولشدیر . ایکی یوز متره یوککلیکدن دوشن بر صو ، سرعتی سایہ سندن اوقدر صلابت کسبادرکہ اک قوتی آدم بنون قوتیلہ اونی بر قلیچ ضربہ سیلہ

حیاتک بنون عنصرلرندہ سرعتک تزیایدی صوک زمانک اک میز علامتلرندن بریدر وقوملرک تکاملندہ ترقیک عناصر اساسیہ سندن برینہ تشکیل ایدر . برایکی مثال بونی کوسترمه یہ کفات ایدہ جکدر .

فیزیکیہ و مکانیکیہ سرعتک رولی

کائناتک دیکشمہ بن بیوک اساسلری حرکت یعنی قوت و حرکتہ مقاومت یعنی مادہ در .

مادہ بی تشکیل ایدن عنصرلرک سرعت خصوصندہ کی اختلافندن قدرتک معلوم اولان اشکالی ، بخصوص الکتریک و حرارت حاصل اولور .

برچوق زمان حال عطالتندہ ظن ایدیلن مادہ، فن حاضرہ کورہ، دائما محوری اطرافندہ متحرک برطاقم اوفاتی اثیر قاصیرغہ لزندن تشکیل ایدر . مادہ نک تصلب واستمراری منحصرأ بو حرکت دوریہ نک سرعتندن ایلری کلیر . شاید بر قوہ خاوقہ ایلہ اک سرت قایانک تشکیل ایتدیکی اوفاق جزؤلرک حرکتی بردنبہ دوراجق اولسہ بوقایا درحال نابید اولوردی وآرتق هیچ برشی حتی خفیف بر دومان بیلہ اولازدی . اجزای اصلیه سندن اولان آتوملری هر مادہ نک مشتق اولدینی غیر صمی اثیر رجوع ایدردی . [۱]

بنون فن میخانیکی مادہ نک عطالتندن یعنی مقاومتندن استفاده ایتک ویا اوکافارشی طورمق صنعتی اوزرینہ مؤسدر .

[۱] بو معلوماتہ علائقہ دار اولان قارہ l'Evolution de la Matière یعنی مادہ نک انکشافی اسمنده کی اثرمدہ بوبادہ دهازیادہ تفصیلات بولور .

ثروت استحصالتده سرعتك رولى

كسمه به مقتدر اولاماز. صوقوتيله ايشلین فابریقه لرده زیارتجیلره
اکثریتله بوتجربه یی یابارلر .

قوملرك صنعت واقصاار میاتلمزده سرعتك رولى

دها بك مؤخر برزمانده، چونكه موجودی برعصردن
چوق زیاده دكلدر، صنعت معمولانی بك محدود ایدی وباشقا
درلوده اوله مازدی. چونكه ماكنه لر یالكر انسانك، روز كارك
دره لرك و حیوانلرك قوه محرکه سیله ایشلردی.

كومورك حاوی اولدینی قوه محرکه كشف اولوندینی وقت
صنعت معمولاتنده سرعت بیوك نسبتلرده آرتدی. ماكنه
دوری وجود بولشدی. بیوك فابریقالرده اعمال ایدیلن
اشیائی واپورلر وشمندوفرلر سرعتله اوزاغه نقل ایتدیلر.

بو فابریقه لرده بك بیوك مقدارده كوزه كورینور عمله
چالیشیوردی. لکن اونلرك یاننده كوزه كوروغیان بر طاقم
اسراده چالیشیوردی كه سى محصولی جسم نسبتلرده آرتد.
بربورلردی. بو اردو، كوموردن اخراج ایدیلن قوتلردن
مشكل ایدی. انسان عملك مقدارى بو صورته فوق العاده
تزايد ایتش ایدی. حربك بسیقولوزبك درسارنده [*] مدرس
Cornu نك میخانك حفته کی كتابنده مندرج حسابلر واسطه
سیله كوستردم كه آلمانیا حرب اثناسنده طوبراغندن اخراج
ایتدیكى ۱۹۰ میلیون تونیلاتو كمورك حاصل ایتدیكى سعى تدارك
ایچون ۹۵۰ میلیون فضله عمله قولانماسی اقتضا ایده جكدی.
بناء علیه اوزمانده آلمانیاك كورونمین عملك سنك مقداری
استاتستیکلره بیلدیریلن ۶۵ میلیون نفوس خارچنده ۹۵۰
میلیون ایدی.

استحصالاتده کی بو سرعت یوزندن فضله امتعه میدانه
كلدی كه آلمانیا بونلری كرهك اقسام مختلفه سنه اخراجه مجبور
اولدی. لکن وسائط مخابره نك سرعت متزاید سیله بر یوزی
کیتدكه كوچوك اولشدی و آلمانیا هی برده انكلتزه نك قورقونچ
مسابقه سنه تصادف ایدیوردی. چوق كچمه دن بویوزدن اوله
بر رقابت حاصل اولدی كه نتیجه سی حربه منجر اولدی. فرانسه نك
بوکا اشتراكی ثروت جهانی بابلاشامیان ایکی بیوك رقیب بولی
اوزرنده بولوناسندن دولای ایدی.

[*] استادك بو كتابی دو قنور عبدالله جودت بك برادرمن
طرفندن «آوروپا حربندن آلینان بسیقولوجیائی درسالر»
عنوانیه وچوق مهم حاشیه لر ورسملر علاوه سیله توركجه به
ترجه ایدیلش وقاعت كتابخانه سی صاحبی الیاس افندی، مرفیله
طبع اولونشدر؛ مطالعه سنی توصیه ایده رز.

مسكوكاتك تداولنده کی سرعتك زنكیتلك یاراتماغده بیوك
بر رول اولناده یینی دفاتله كوستردم. برسرمایه نك بویوكلكی
تداولده کی سرعتی برینه كچه بیلر ناصلكه میخانكیده بركتله نك
اوقافاتی سرعتك تزیایدله تلافی اولونابیلر. عصری تجارتده
بر متاعك فروختندن حاصل اولان تنوع حائر اهمیت دكلدر لکن
بو متاعك سرعتله تجددی حائر اهمیتدر. بر مالك كثرته تجدد
ایدن ساتیشندن متحصل یوزده بش بركار برچوق زمان مفازده ده
قالان عینی متاعك كثیردیكى یوزده الی كاردن ده نافع اولدینی
آشكاردر. ایشه بیوك نوونه مفازهلرینك موقییتی بوقاعده نك
تطبیقندن ناشی در. بو عینی قاعده نك تطبیقی یعنی آز كارله قناعت
ایدرك اشیائی سرعتله صامتی خصوصی تجار آراسنده بر رقابت
تولید ایده ركه بوندن طوغریدن طوغری به مستهلك و بالواسطه
مستحصللر استفاده ایده رلر. صوك زمانه قدر فرانسه ده بویه
ایدی فقط حیات بیهالیفك مهم صورته آرتماسیه تاجرلرده ده
بکی تلقیلر حاصل اولدی.

هالی ساتیلان برشیك كازی آز تمته یاپیله جق متعدد
فروخت معامله سندن ده نافع اوله جق حفته کی وهم و تصورك
قوربانی اولان برچوق تاجرلر آزارلنده سندیق تشکیل ایده رك
اشیائی كندیلرینك تعیین ایده جكلری فیأت اوزرندن صاغاغه
وبوندن دون صاغاتجرك سندیقادن اخراجنه قراروبرمشلردی.
ایشته، عطریات، كتاب، اجزایله غائد مواد الخ... کبی
وقتیله مستحصللرینه كوره بك مختلف فیأتلره ساتیلان اشیا
بوكون هی پراكنده جی مفازه سنده عینی فیأته صائفده در.
بونلرك هیچ بری تكلیف ایدیلن فی ضروریدن آشانی صافه
جرات ایده ز؛ چونكه درحال اسمی فابریقالر طرفندن قره
دفتره كچیریلر و بر ده مالارینی تجدد ایده مزلر.

بو یکی سندیقالیزمك نتیجه لری مختلفدر. اك مهمی اشیا نك
فیأتلرینك چوق غالی اولاسیدر. وقتیله متوسطلر عینی اشیا
بایعلرینك رقابتی یوزندن یوزده یكری بشی نادراً تجاوز ایدن
برتمع ایله قناعت ایده رلردی. حالبوكه شیمدی فیأتلری
كندیلری تعیین ایتدكلرندن ارتق رقابت تهلكه سی اورئادن
قالقش در و تجار سندیقهلری بو سایده فیأتلرینی كلیتی
صورته تزیید ایده بیلمشلردر. مثلا عطریات تجارتنده متوسطلر
حصه لرینی یوزده یكری بشدن یوزده قره ابلاغ ایتدكلرندن
بو صورته مستهلك عینی اشیا ایچون كندیلرینك آز كارله
قناعت ایتدكلری زماننده کی فیأتن چوق یوكسك تأدییه مجبور
ایتمشدر.

ظاهره متوسطلر چوق قازانیور کبی کورونورلر، حقیقته
صایتشك بالضروره آزماسی اونلرك منفعتلرینی ده آزانلیر.
صایتش فیأتنك یوكه لسنده سندیقارلرك دائماً آزان
تأثیرله تجارت خارجه نه اوله جقدر؟ برچوق تاجرلر، كونده لك

بش کون لازم ایدی . بوکون اون بش ساعت لازم دکلدن .
طیاره لرك ترقیسیله عینی مسافه بی قطع ایچون یاقینده اوچ درت
ساعت کفایت ایده جکدر .

لکن مسافه لرك یافلاشماسی اکثریاقوملرك منافعتك قارشیماسنی
موجب اولمشده اونلرك حیاتی بربرینه مزج ایتمه شدر .
قونفرلرده وبخصوص جمعیت اقوامده کی مناقشات ذهنیت
اختلافینك اختلاف منافعتدن دهاکوچ تحمل ایدیلجکنی
کوسترملردر .

دنیاذه سرعتك رولی هنوز ختام بولمقدن چوق اوزاقدر .
فنی صنایع واجتماعی حیاتك كافه عناصرنده بو سرعتك تزیادی
بر عصر دتیری مدنیتك ترقیاتی اوزرینه اویله بر تأثیر اجرا
ایتمشدرکه وقتیه کلدانی اووالرنده ویا نیل ساحلرلنده اجدادمزك
بقیه آثاری حالا عظمتلرله موجب حیرت اولان بیوک مدنیتلرك
تأسیسیله حصوله کفن تأثیردن دهاکوچ بپوكددر . اونلرك
ضبط ایدمه مدکری سرعتی زمان اونلره تلافی ایدی . ماکنه لرك
سرعتی سایه سنده عصری آدم بعضاً برقچ ساعت ظرفنده وقتیه
سنه لرحه سعی ایجاب ایدن اثرلریابیلور . کونلرك امتدادینی ،
کورولن ایشلركمقداری و بوکونلر ظرفنده طولانان احساساتك
مجموعیه اولچك قابل اولسهیدی سرعتنه تحکم ایله حیاتك مدتی
مهم صورتده تزیید ایدلش دیغیه بیلردی . برقچ تعطیل
هفته سنك بی مملکتلر ، طاننامش قوملر ، موزلر الخ زیارتنه
حصریله بوکون انسان بر بوروده رقلر تنظیمیه کچیردیکی اون
آیدن چوق زیاده یاشامش اولور .

واشته بو وجهله ، میلیونلرحه سنه لر ظرفنده کومور
موقیتله جمع وادخار اولونان قدرت شمیدن استفاده سایه سنده
و کذا ماکنه لرك ترقیاتی ایجابدن دائماتزیاید سرعت سایه سنده
عصری آدم ، پدرلرنك اصلا شبه لندیکی بوایکی بیوک ترقی بی
موقع بقعه چیقارمشدر : حیاتك مدتی اوزاتق وهر مملکتك
اهالیسنی مطیع واستراحت احتیاجی نهدر بیلدن برسروراسرا
ایله تزیید ایتك . سرعتك تصرفی عصر حاضرک اك بیوک علامت
فارقه سندنذر . بو یوزدن انسانیت بیکی بر صفحه داخل اولمشدرکه
درجه تکاملی شمیدین کسیدریله من . سرعت مدنیت حاضره بی
اسکی مدنیتلردن تفریق ایدر . دهای بشرک بوبله برقازانچك
تولید ایدیه بیله جکی خلقی تبدلاتی شمیدیدن خبر ویرمك ممکن
دکلدن .

ترجمه : ا.ح. عباس شاه

مقدارینك باترونلرك ویا عمله نك کیفیته تابع اولدینی فکریه
یاشارلر حالبوکه اخراج ایدیچی قوملر ایچون جهان بازارنده کی
صایتش فیائیه بونك تعیینی قابلدر .

بوکون فرانسز تجار و عمله سنك ، مطالب عدیده ایله ، اشیا
صایتش فیائتی آرتدیرمده یکدیگرله مسابقه ایتدکری و بناء علیه
کندی منفعتلری قدر منافع عمومیه علیهنده چالیشدقلى ادعا
اولونه بیلر .

سوسیالیستلر دولك اداره سنی ایسته بورلر بو ، امتعه نك فیائتی
دها آرتدیرمق دیمکدر . تجار سندیقاری ، سوبلیدی کمزجی
متوسطلرك حصه سنی تضعیف ایتك ادعا سنده درلر . بوده فیائتلی
آرتدیران برواسطه در . امریقان عمله بوایکی خطایه دوشمکدن
کندیلرخی قورتاردیلر بناء علیه اوروپالی بر چوق بورژوالرك
ناظم اولمقدلری برحضور واستراحت ایچنده یاشایورلر .

سبک نمرانده سرعتك رولی

معمولات صنعیه ده سرعتك تزیادی ، که بیوک بر قسمی
موسیو تایلورک تحریاتی سایه سنده حصولدیر اولمشدر . امریقا
دول متحده سنده صنعی واجتماعی حیاتی تماماً دیکشدرمشدر .
باترونی و عمله بی زکینکشدیره لرك اورپاده صنعت معمولاتی
سکته دار ایدن وداخلی حربلر ایچون دائمی تهلکه حالنده بولنان
صنوف مجادلاتی تمایله اورته دن قالدیرمشدر .
بو اصوللرك تطبیق اولدجه قریشقی تحریاتی ایجاب ایدر
ایسه ده قاعده لری فوق اعاده بیسطدر . سعی آرتدیرمق سزین
حاصلاتی تزیید ایدر .

بو تزیاید ، برطاقم اوفاقی عملیه لرك علاوه سیله اله ایدلشدرکه
بونلرك هر برینك حاصلاته درجه تأثیرلری دقتله تعیین ایدلشدر .
نتایج نهاییه پك بیوک اولدی چونکه آوروپایی هرچ وصرح
ایتك تهلکه سنی کوسترن صنوف اختلافاته نهایت ویردیلر .

بین الملل منا - بانه سرعتك رولی

بین الملل مناسبانده سرعت دائما مهم بر رول اوینامشدر .
مسافه لری بالذلل آزالته رق و قتیه طانیسمیان قوملری بربرینه
تماس ایتدیردی و علی الاکثر اونلرك شرائط موجودیتلرخی
تعديل ایدی . وقتیه یارسدن مارسیلیایه کیتك ایچون اون